

Radniční věž

Původní znojemská radnice s věží se s největší pravděpodobností nacházela na nynějším Václavském náměstí, přibližně v místech domu č. 2. Stávající radnice a radniční věž byly postaveny na místě, kde ve vrcholném středověku patrně existovala proluka. Radnice byla postavena v první polovině 40. let 15. století a se stavbou radniční věže se započalo 17. července 1447, jak o tom svědčí latinský nápis umístěný na severní straně věže, dokončena byla v roce 1457 a tyčí se do výšky 66,58 m. Zděná část radniční věže je dílem stavitele Mikuláše z nedalekých Sedlešovic v pozdně gotickém slohu. Kdo je autorem horní části věžičkové střechy, která je pro znojemskou radniční věž tak charakteristická, zůstává neznámo. V archívních záznamech je zmiňován pouze městský tesařský mistr Felix Redlin, který však byl pravděpodobně jen realizátorem návrhu. Střecha byla původně kryta břidlicí, která byla později vyměněna za měď. Většina nosných trámů pod střechou věže je dosud původních - starých přes 500 let.

Radniční věž měla v minulosti také praktický význam. Býval na ní strážný, který měl za úkol ve dne i v noci sledovat město i okolí. A aby svoji službu nezanedbával, musel každou hodinu hlásit čas. Tato strážní služba měla v minulosti jistě velký význam, neboť město Znojmo bylo se svým hradem zapojeno do soustavy strážních hradů na jižní hranici českého státu. V pozdějších dobách se hlídky omezovaly pouze na hlášení požárů. Původně věž ochoz vůbec neměla (ten byl zřízen až při velké opravě věže v letech 1592 - 1595) a strážný pozoroval okolí z malé místnosti, která uprostřed věže zůstala a dnes je obklopena uzavřeným ochozem. V 19. století byl na věž zaveden i telefon. Strážní služba na věži byla vykonávána až do roku 1924.

V současnosti ochoz slouží jako vyhlídkové místo, odkud je za jasného počasí velmi krásný pohled na široké okolí a v dále lze pozorovat výběžky Českomoravské vrchoviny na severozápadě a Pálavské vrchy, patřící již ke karpatské soustavě, směrem na jihovýchod. Při zvlášť příznivé viditelnosti je možno zahlédnout i velmi vzdálené vrcholky rakouských Alp.

Pohled na trh na Masarykově náměstí před rokem 1918. V pozadí Mariánský morový sloup, radniční věž, ústí ulic Obroková a Zelinářská.

Radniční věž a zničený dům před ní po náletech na konci 2. světové války ze dne 20. 4. 1945.

Masarykovo náměstí s radniční věží a parčíkem před stavbou obchodního domu Dyje. 1971

Celkový pohled na obchodní dům Dyje na Masarykově náměstí, v pozadí radniční věž. 1975

RADNIČNÍ VĚŽ V HISTORII

1592: Po několika opravách střešní krytiny byla roku 1592 břidlice nahrazena mědí. O dva roky později bylo opraveno zdivo, věž nově omítnuta a nabílena, ochoz (patrně toho roku teprve zřízený) byl natřen tmavě. Na všech čtyřech dílech okružní byly tehdy městské znaky, držené lvy. Jejich opravu a přemalbu provedl Jan Jakob, který namaloval také ciferníky věžních hodin.

1656: Po švédském vpádu do Čech došlo v r. 1656 k další opravě věže. Při té příležitosti byl do hlavní věžní bání vložen pamětní spis v latině.

1670: V roce 1670 se opravovaly věžní hodiny a věž dostala novou omítku. K rozdělení malty bylo tehdy (jak uvádí archívni prameny) použito 10 věder vína a 5 věder piva.

1833: Další pozornost zasluhuje oprava hlavní věžní bání v roce 1833, při níž byl do mosazné skříňky v bání uložen spis shrnující události a život města od r. 1656. Práce byla tehdy zadána pokryvačskému mistru Tomáši Janouschkovi z Jihlavy. Ten vykonal veškeré opravy bez lešení.

1854: Věž byla opravována ještě v roce 1854, kdy byl dřevěný ochoz vyměněn za litinu. Práce byly svěřeny tesařskému mistru Wallenderovi z Retzu, lité zábradlí dodaly železárny v Blansku.

1945: Na samém sklonku 2. světové války, při náletu 20. dubna 1945, byla radniční věž na jižní straně ochozu poškozena.

50. léta: K rozsáhlé opravě bylo přikročeno počátkem padesátých let. Původně otevřený ochoz byl tehdy uzavřen dřevěným bedněním s malými okny po obvodu. Tehdy také byla snesena a opravena hlavní věžní bání.

1993: Počátkem 90. let 20. století se na věži začaly objevovat závady ohrožující dokonce bezpečnost chodců. Proto bylo v druhé polovině roku 1993 přistoupeno k dosud posledním rozsáhlým opravám. Ve čtvrtek 23. září 1993 byla spuštěna nejvýše umístěná radniční bání a následně otevřeno 8 tub s dokumenty, které v ní byly uloženy. Nejstarší schránka pocházela z roku 1816 a obsahovala mj. ukázky dobových platidel a také dva křížky Hispanica z 26. září 1656.

OTEVÍRACÍ DOBA

květen, červen, září	denně 9 - 17
červenec - srpen	denně 9 - 18
říjen - duben	út - ne 10 - 16

Polední přestávka: 12.30 - 13

Poslední vstup: 30 minut před zavírací dobou

KONTAKT

vez@znojmskabeteseda.cz, +420 739 389 094

www.znojmskabeteseda.cz

Turistické informační centrum
Obroková 10, Znojmo
+420 515 222 552, tic@znojmskabeteseda.cz
www.znojmskabeteseda.cz

